

Jo ho veig així

Vivim a una ciutat o bé a un poble, i ens diuen que formem part d'ell, però el que no es diu, és que ens movem dins cercles en raó de la nostra formació social i també de la posició social. Passar d'un cercle, a altre superior, és difícil i pocs són els que ho aconsegueixen; ara, passar a un cercle inferior, està a l'abast de tothom. Les sumes d'aportació individual, que configuren els cercles socials, els hi dona una fisonomia classista, desconeguda fins que topes amb ella. Això em fa pensar amb la joventut i els seus problemes d'integració.

La llibertat, o sigui la lliure voluntat, és ben mirat el motor de la nostra existència, i d'ací surten invariablement comportaments que pel seu caire, esdevenen problemes, quan topen en l'establert per hàbit, rutina o hàbitat.

Observes un infant o vius amb eli, i d'una manera o altre, t'obliga a forçar-li la seva voluntat. Ell, ignorant la convivència, es daleix per gaudir la llibertat il·limitada, i intentant sortir amb la seva, recorre al plor i a la rabieta: són els primers enfrontaments individuals; és el procés de desenvolupament humà, el que en el transcurs dels anys, es cristallitza creant problemes en enfrontar-se al límit que la naturalesa ens marca, i desconeixent-los, s'arriba a la barrera infranquejable que és l'equilibri de la convivència humana, marcada per diverses etapes.

Passat el període infantil, temps de protecció, la joventut entra al món de les passions i paulatinament s'entra a l'edat del raonament, fins l'etapa que es distingeix pel conservadorisme, ja que queda poc de futur i molt d'experiència.

És una exclamació corrent dir: si quan vaig ser jove hagués tingut l'experiència d'ara, altra caire tindria la meua vida, sense comptar que a la joventut, la naturalesa li concentra l'energia en la reproducció, aquest impuls sexual que instintivament demana prioritat sobre altres coses, potser més importants; una època crucial per la joventut que tot és cor i poc cervell.

Molt s'ha escrit sobre la sexualitat, a la qual s'embelleix amb la frase «Amor», que simbolitza el suprem goig de la vida; però aquest amor somniador i sublim, no te ús de raó, és un instint embriagador que la naturalesa ens regala, perquè la vida tingui il·lusió i ens aparti de l'egoisme que ens tornaria insociables i negaríem la vida a d'altres. L'amor no entén de raonaments, no sap llegir i ignora lleis i costums. Ell va a la seva i les seves conseqüències incalculables, han omplert pàgines; portant agres discussions, plors i desesperances; ha trastornat la vida tranquil·la de molts i s'ha transformat en odiós el que s'havia estimat.

Per molts, l'amor és càlcul, per altres desig, per altres rutina, però de fet, el món viu per l'amor i també de l'amor, i és que tot l'humà té les seves grandeses i misèries.

Amb aires de Democràcia, tot es presenta reivindicatiu i a primer pla, i són tantes les demandes, que hom no comprèn com es conformaven la gent anteriorment.

Tota classe de desavinences es fan assumpte públic, com si la societat posseís el talismà que convertís en mel l'amargor de la vida. Tot s'ha d'arranjar amb lleis i seguint aquest ritme seran les lleis de l'embut, ja que el ciutadà tindrà estudiar dret si no es vol trobar fora de joc. Si no són prou les lleis que regulen la nostra voluntat, se'n demanen altres per arrodonir el mosaic.

Lleis regulant l'amor —que no sap llegir—, la del divorci

i abort, i altres que no vénen al cas. Lleis innecessàries per la persona sensata, però necessàries per a moralitzar unes minories que s'estan passant de rosca i topen amb costums- lleis que deriven del feudalisme. Cercant on brota part de la immoralitat, topeu amb la indissolubilitat del matrimoni; hom profunditza fins arribar a un principi.

Tot aquell que té un duro de més, cerca arregar-ne un altre i no repartir-lo, així que veu amb complaença un bon partit per als seus fills, però l'amor no enten de convencionalismes i comet ximpleries. Com evitar-ho?, pactant. El senyor té una concubina i la senyora un aimant, però dins regles pre-establertes. I els fills de qui seran? També això està previst: Seran propis del cap de família, doncs per sobre de tot, hi ha el nom, el patrimoni i el poder que hom procurarà no ofendre, perquè les conseqüències deixen rastre. Així que manifestar-se demanant l'adhesió pública, com si tothom s'hagués d'embolicar en resoldre assumptes familiars, es veu cosa de mal gust. Desavinences matrimonials n'hi ha poques, perquè el mascle sempre ha abusat del domini que exerceix sobre la dona, que ha coaccionat per medis físics i econòmics i sempre surt guanyador dels plets matrimonials. Que a un se li desperten velleitats amoroses, cerca una concubina. Que troba impediments, abandona la llar i ací queda el paquet.

Si la muller és infidel, és insultada i assenyalada com adúltera i el marit té de consentir-ho, ja que el matrimoni religiós és indissoluble. Si el matrimoni per causes diverses es fa incompatible, acaba amb ruptura i cap dels dos pot legalitzar un nou estat, perquè la societat del ric no admet el divorci, però s'adapta perfectament als trastorns socials i morals que implica la indissolubilitat, i el pitjor, el trauma que protagonitzen els fills que, mancats d'un ambient feliç dins una societat que els fa culpables dels errors dels pares, s'endureix el seu caràcter, inclinant-los a la violència per venjar-se d'una societat que els ha abandonat a la seva sort. Quan més es pensa, més es copsa que la persona és una joiuina en el joc que li assenyalen els interessos d'una classe que no admet el divorci per no esmicolar un patrimoni que empara un ranci nom baix un esperit feudal.

Un capvespre vaig contemplar al Tele-diari una manifestació amb pancartes, on noies que tot just havien deixat endarrera la pubertat, demanaven la Llei de l'abort. Com espectador ho vaig trobar divertit, però després vaig reaccionar i em vaig dir: Quanta decadència ofereix aquesta brillant societat que nega la vida a altres, la renovació que necessita tot cos social, i en canvi fa el més possible per apeçaçar la vida on ja no hi ha més de si. Fins ací arriba el diner o el negoci? Quines conclusions en treurem d'una societat aburgesada, que sols ofereix a la joventut inexperta i desconexedora de la llei «fins on arriba la teva intel·ligència, no més enllà està la teva llibertat», que l'incita la consum, al plaer, a l'erotisme, a l'incontrol dels seus actes quan se l'invita a disposar irresponsablement del seu cos en profit de persones sense escrúpols o sense raonament.

Lamentable que la dona hagi d'ésser la víctima propícia de l'amor amb resultats irreparables. Després queda el paquet o les seves conseqüències que ningú vol carregar i per evitar-ho la dona protagonista, que no es veu capaç de suportar-ho per si sola, demana ajuda a una societat que la fa culpable d'haver estimat sense tenir present les regles pre-establertes, i no pot solucionar els problemes de l'amor, sense atemptar a l'ansiada llibertat.

E. CONDIS

